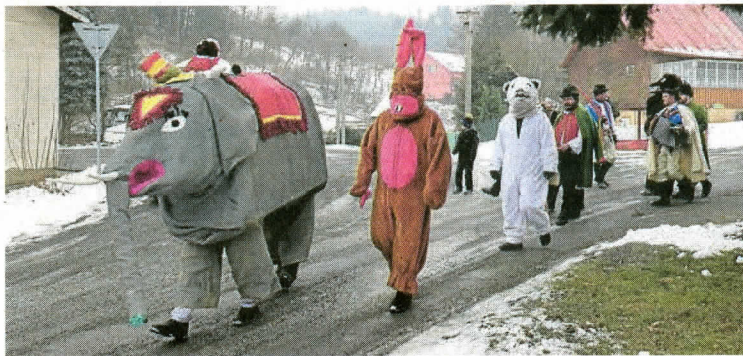

Valašský masopustní zvěřinec

Právě vrcholí nejve-
selejší část zvyko-
slovného roku –
masopust. Pro jeho
poslední dny, na-
zývané na Valašsku také fa-
šanky či končiny jsou nejcha-
rakterističtější průvody maso-
kovaných postav. Ty vyrazí do
ulic mnoha valašských vesnic
o následujícím víkendu.

V masopustních obchůz-
kách se vyskytuje velké
množství a široká škála ma-
sek. Kořeny některých z nich
sahají do dávné minulosti a
souvisí s vírou našich předků
v přírodní síly. Nejstarší sku-
pinou masek jsou ty zvěřecí.

Archaickou a základní ma-
sopustní maskou je medvěd,
po němž je v řadě obcí po-
jmenována i celá obchůzka
jako vodění medvěda. Medvěd
symbolizoval plodnost. Proto,
aby se přenesla i na mladá
dívčata, měla si s ním při ob-
chůzce zatančit. Tanec s hos-

FAŠANKY. Některé ze zvěřecích masek při masopustní obchůzce ve Studlově v roce 2018. Foto M. Ošťádal

podnín měl zase celému hos-
podářství zajistit dobrou úro-
du. Ze slaměného či hracho-
vinového medvěda, který se
na Valašsku také vyskytoval,
si pro změnu ženy trhaly
stébla a vkládaly je husám a
slepícím do hnízda, aby dobře
nesly.

Magický charakter měl i
kůň, jehož vlastností byla síla.
Ze Vsetína je doložena také

obchůzka s vlkem. Příčinou
vzniku této méně obvyklé
masky byl hojný výskyt vlků a
obavy z nich. Proto také v mi-
nulosti „bylo třeba dravce tyto
stíhati, v čemž povinni byli
Vsacané pánům pomáhati“. Když
tedy vlka zastřelili, stáhli
z něho kůži a „chodívali
v končiny s takovým vycpa-
ným vlkem“, zpívali u každého
domu a žádali odměnu.

S oslabováním lidové víry
postupně zoomorfni masky
z fašankových obchůzek zmi-
zely nebo se vytratila jejich
původní magická funkce.
V současnosti plní zvěřecí
maskary spíše roli zábavnou.
Tak je tomu i ve Študlově,
který je právě maskami zvířat
proslulý. Po obci tak o maso-
pustu obchází nejen zvířectvo
domácí – zajíc, kráva, vosa, ale
i exotické – slon, žirafa, pštros
a další.

Máte-li doma jakoukoli
masku, nejen tu zvěřecí, pak
v ní určitě dojdete na Zámec-
ký masopust, který proběhne
na vsetínském zámku 3. břez-
na od 14 do 17 hodin. Ná-
vštěvníci v maskách mají
zvýhodněné vstupné a mohou
se zúčastnit soutěže o nejlepší
masku, jejíž hlavní cenou jsou
vstupenky do Džungle Vsetín.

**Milada Fohlerová, etno-
grafka Muzea regionu Va-
lašsko**